

Termeni de referință

**Pentru contractarea serviciilor de elaborare a studiului privind specializarea inteligentă în
Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova**

Balți, 2022

1. Cadrul general

Republica Moldova se confruntă cu un șir de provocări și tendințe pe termen lung, atât la nivel național, cât și la nivel regional și global. Incertitudinea și imprevizibilitatea sunt în creștere și, prin urmare, trebuie aplicate noi paradigme de dezvoltare, care să țină cont de capacitățile interne, resursele limitate și exacte a fiecărei regiuni.

Specializarea inteligentă se referă la o nouă generație de politici în materie de cercetare și inovare care merg dincolo de investițiile în cercetare și dezvoltare și de consolidarea capacității generale de inovare.

De asemenea, specializarea inteligentă este un concept promovat de Uniunea Europeană pentru a exprima cadrul și mecanismele de specializare a proceselor de inovare la nivelul unei țări/regiuni de dezvoltare. În exercițiul financiar 2021-2027, acest concept este susținut prin obiectivele strategice investiționale ale Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, în special prin Obiectivul de Politică 1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”.

În anul 2015, Republica Moldova împreună cu alte 192 țări s-a angajat să implementeze Agenda 2030, Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.

Transpunerea acestor angajamente în acțiuni și realizări, necesită ca Republica Moldova în mod primordial să identifice potențialul fiecărei regiuni. Abordarea prin specializare inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Nord va contribui la direcționarea resurselor disponibile pentru cercetare și inovare exact în domeniile unde acestea pot fi valorificate pe deplin – sectoarele economice care reprezintă competitivitate și atractivitate sporită.

În noul document de programare strategică, elaborat la nivelul RDN, (Program Operațional Regional Nord) sunt stabilite obiectivele și direcțiile strategice al regiunii pentru perioada 2022-2024. Una din direcțiile stabilite este axată pe sprijinirea sectoarelor cheie cu potențial de specializare inteligentă din RDN cu impact asupra creșterii economice prin sporirea gradului regional de cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare și antreprenariat.

Totodată, la nivel de regiune, prin intermediul Agenției de Dezvoltare Regională Nord au fost elaborate mai multe studii pe dimensiunea respectivă, inclusiv: *„Dezvoltarea lanțurilor valorice pentru sectorul fructelor în Regiunea de Dezvoltare Nord”*, *„Cercetare, Dezvoltare și Inovare în Regiunea de Dezvoltare Nord”*, *„Strategia în domeniul specializării economice în RDN”*, elaborat cu suportul partenerilor din Cehia. În cadrul ultimului studiu au fost identificate 3 sectoare cu potențial de dezvoltare pentru RDN: 1) producerea și prelucrarea fructelor; 2) producția de lapte, creșterea bovinelor; 3) dezvoltare rurală inteligentă. Aceste studii pot să constituie drept premiză în elaborarea studiului specializare inteligentă.

De asemenea, cu suportul GIZ a fost elaborat ”*Documentul de orientare pentru conexiunea S3 cu nivelul regional*” care conține recomandări și pași ce urmează a fi examinați în contextul elaborării Strategiei de Specializare Inteligentă pentru Regiunea de Nord.

În contextul elaborării studiului privind Specializarea inteligentă, ADR Nord își propune contractarea unei entități juridice care dispune de capacități instituționale și resurse umane necesare.

2. Scopul misiunii, sarcinile cheie și activitățile acesteia

Rolul companiei de expertiză/expertiilor constă în elaborarea studiului și planului de acțiuni în domeniul specializării inteligente în Regiunea de Dezvoltare Nord, interacțiunea și conlucrarea cu antreprenorii, organizațiile societății civile, autoritățile administrației publice, instituții de cercetare, precum și alte entități și asociații din Regiunea de Dezvoltare Nord.

Scopul misiunii este analiza și identificarea tendințelor și domeniilor prioritare pentru specializare inteligentă în Regiunea de Dezvoltare Nord.

2.1. Sarcinile cheie ale Companiei de consultanță

- ✓ Prezentarea echipei de experți naționali și internaționali (3-5 persoane), din care vor fi identificați și contractați 1-2 experți internaționali în domeniul specializării inteligente. Experții vor avea experiență în elaborarea și implementarea strategiilor inteligente de cel puțin 5 ani.
 - ✓ Organizarea activității experților din punct de vedere logistic pe tot parcursul elaborării studiului.
 - ✓ Efectuarea achitării serviciului experților conform legislației naționale și internaționale.
 - ✓ Monitorizarea activităților experților și respectarea termenilor de timp și conținut agreeți cu ADR Nord.
- ✓ Transmiterea către ADR Nord a studiului de specializare inteligentă elaborat

2.2. Sarcinile cheie a experților contractați

1. Elaborarea metodologiei de realizare și conținutul studiului;
2. Colectarea și prelucrarea cantitativă și calitativă a informației pe domenii de activitate și raioane.
3. Efectuarea vizitelor în teritoriu în vederea analizei în teren a potențialului sectoarelor economiei regionale în contextul specializării inteligente pentru instituțiile, unitățile identificate (câte minim 5 —instituții/entități din fiecare sector cu potențial al specializării inteligente spirit).
4. Elaboarea studiului de cercetare privind specializarea inteligentă din Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova, accentuând următoarele aspecte:

- *Analiza contextului regional și a potențialului pentru inovare, dezvoltare.*
- *Identificarea nișelor pentru specializarea inteligentă la nivel regional.*
- *Analiza SWOT a fiecărui sector prioritar identificat pentru specializarea inteligentă.*
- *Elaborarea viziunii despre viitorul regiunii conform specializării inteligente.*
- *Identificarea a minimum 2 idei de proiecte regionale în baza analizei efectuate*

5. Elaborarea planului de acțiuni concret pentru un termen de 1-3 ani în vederea promovării și susținerii domeniului respectiv pentru a fi incluse în POR.

6. Elaborarea de recomandări concrete pentru ADR Nord, APL privind modul de integrare a specializării inteligente în Politica Regională și implementarea acțiunilor concrete, precum și recomandări privind posibilele oportunități de finanțare.

7. Elaborarea unui document de orientare pentru ADR Nord pentru implementarea recomandărilor concrete privind acțiunile de aplicare a specializării inteligente în domeniile de politică relevante pentru determinarea deciziilor de investiții pentru cercetare și inovare.

3. Conținutul orientativ al activităților proiectului

În vederea realizării sarcinilor stabilite pentru expert vor fi realizate următoarele activități:

Nr	Activitatea	Conținutul activității
1.	Analiza cadrului legal și strategic de implementare al conceptului de specializare inteligentă și elaborarea studiului	<p>Experții vor realiza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza situației cât și a studiilor, rapoartelor existente atât la nivel național și internațional în domeniu specializării inteligente • prezentarea documentelor de politici la nivel internațional și național; • legislația în domeniul specializării inteligente • beneficiile specializării inteligente • modele /exemple europene de specializare inteligentă • identificarea sectoarelor prioritare pentru fiecare raion din Regiunea de Nord a RM • prezentarea potențialului economic, social și inovativ caracteristic regiunii Nord
2.	Vizite în teritoriu și interviuri în profunzime cu	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea structurii și conținutului interviurilor

	<p>reprezentanții administrațiilor publice locale, mediul academic, mediul de afaceri, ONG,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea listei de persoane propuse/identificate pentru interviuri
<p>3.</p>	<p>Elaborarea documentului cu recomandări</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza contextului regional și a potențialului pentru inovare, dezvoltare. • Analiza modului de integrare a S3 în Strategia națională pentru dezvoltare regională și respectiv în Programul Operațional Regional Nord • Schimbările și legăturile care ar fi de așteptat, cel puțin pe termen mediu, între părțile interesate și politicile la nivel național, adică în sfera dincolo de controlul direct al MIDR și al politicii regionale • Stabilirea rolului ADR Nord în cadrul procesului dat. • Asigurarea controlului S3 la nivel regional prin transformarea ADR în factori cheie pentru S3 la nivel regional (ce acțiuni ar trebui întreprinse pas cu pas de către cine) • Identificarea nișelor pentru specializarea inteligentă la nivel regional. • Analiza SWOT a fiecărui sector prioritar identificat pentru specializarea inteligentă. • Elaborarea viziunii despre viitorul regiunii conform specializării inteligente. • Identificarea ideilor de proiecte în baza analizei efectuate.

4. Implementarea misiunii

4.1 Cadrul temporar și proceduri de aprobare

Desfășurarea misiunii	august – noiembrie 2022
------------------------------	-------------------------

4.2 Condiții organizatorice adiționale

Stilul șabloanelor pentru rezultatele activităților	<ul style="list-style-type: none"> • Toate materialele informaționale și promoționale vor respecta rigorile privind identitatea vizuală a ADR Nord (Loggo-urile și alte cerințe de identitate vor fi oferite de ADR Nord) • Este necesar ca toate materialele vizuale să fie coordonate cu ADR Nord
--	---

5. Profilul experților

La selectarea experților se va analiza calificarea, experiența, competențele spre a realiza sarcinile.

5.1 Calificarea pentru experți

- Studii universitare în domeniul economiei, administrației publice, științelor politice sau în alte domenii relevante.
- CV pentru fiecare expert (pentru persoane juridice se va prezenta suplimentar certificatul de înregistrare/decizie/extras sau orice alt document ce confirmă înregistrarea conform legislației)
- A câte 2 recomandări pentru fiecare expert din partea companiilor pentru care a fost contractat în calitate de expert cu expertiză în domeniul dat.

5.2 Experiența

- Experiență avansată în domeniul economic, cercetare și dezvoltare în domenii de inovare, specializare inteligentă (minim 5 ani).
- Cunoașterea cadrului legislativ și strategic național privind conceptul de specializare inteligentă.
- Capacități analitice dezvoltate și experiență avansată în efectuarea cercetărilor și elaborarea studiilor în domeniul specializării inteligente (dovezi documentare ce atestă faptul că serviciile prestate anterior se conformează condițiilor similare de prestare, se acceptă, link-uri web unde pot fi vizualizate studiile la elaborarea cărora a participat).

- Capacitate analitică dovedită și gândire strategică.
- Abilitate de a gestiona eficient sarcini multiple fără a compromite calitatea, spiritul de echipă și relații contractuale;
- Orientare puternică către rezultate;
- Flexibilitate și receptivitate cu o abordare orientată către beneficiar
- Min. 5 ani de experiență în domeniul dezvoltării regionale, descentralizării, cercetării și dezvoltării și domenii de inovare.
- Experiență profesională specifică în domeniul specializării inteligente, identificarea măsurilor conexe și implementarea acestora.
- Cunoașterea experienței altor state privind domeniul specializării inteligente.
- Abilități de moderare a discuțiilor publice, comunicare eficientă cu autoritățile publice, cu organizațiile societății civile și parteneri de dezvoltare.
- Ingeniozitate, inițiativă și gândire critică.

Livrabile:

- Studiul privind Specializarea inteligentă în Regiunea de Dezvoltare Nord
- Agenda vizitelor de studii în teren și a interviurilor în profunzime
- Chestionarul pentru interviurile în profunzime
- Lista participanților la interviuri și a localităților, instituțiilor identificate pentru vizitele în teritoriu
- Raportul în urma livrării studiului, interviurilor în profunzime
- Planul de activități privind promovarea și susținerea domeniului respectiv elaborat în cadrul studiului
- Act de predare-primire a serviciilor

5.3 Limbi vorbite

- Limba română este obligatorie. Limba rusă și engleză sunt necesare.

6. Date și persoane de contact

Prenume, nume; funcția	Date de contact
Elena Verenciuc, șef Secție planificare și cooperare regională, ADR Nord	(0231) 61980 scai.adrnord@gmail.com